

misgewas zoowel aan boom-, als aardvrugten ons te over bekend is, deze keer over ons niet kunnen verkrijgen om gebruyk te maken van de gestatueerde pænaliteiten bij placcaat van den 13^e december 1754 en ons besluyt van den 4^e februarij 1763, maar de respectieve regenten g'excuseert van de betaling der bij die resolutie gestatueerde boete voor de mindere leverantie, dan waarop toen ieder district ook is bepaald geworden.

Fol. 1792r-v.

(De inkomsten van Jakatra, die in 1763/64 al f 103.020 minder waren dan in het voorafgaande boekjaar, bedroegen in 1764/65 maar f 975.637, wat f 4895 minder is dan die in 1763/64 van f 980.532. [fol. 1793] In aanmerking genomen dat de domeinen op 31 december 1764 voor f 3888,- per maand minder zijn verpacht dan een jaar eerder, wat per jaar op f 46.656 minder uitkomt, is deze daling van inkomsten acceptabel. Voor het boekjaar 1765/66 ziet het er gunstiger uit, doordat de domeinen op 31 december 1765 voor f 911.952,- zijn verpacht, wat per jaar f 73.796,-, of f 6228,- per maand meer is dan over 1764/65. Onder die vermeerdering valt de pacht van de boom voor f 2520,- per maand, hoewel het recht op aanvoer van droge en gezoute vis daar niet meer onder valt. Die hoort nu onder de pacht van de vismarkt, waardoor deze toenam tot f 840,- per maand. De pacht van de topbanen bleef in handen van de luitenants van de Chinezen voor f 696,- per maand meer. [fol. 1794] Bijzonderheden zijn te vinden in de resolutie van 17 december 1765 en alle veranderingen in de pachtcondities in die van 20 december. Over 1764/65 is van de achterstallige pachten f 113.295 geïncasseerd en uitstel van betalingen zijn geheel afgelost. Daar de klacht van de pachter van de korenmolen dat er gedurende de pachtijd wegens uitzonderlijke schaarste op verre na niet de helft van de gebruikelijke tarwe ter maling was aangeboden, gegrond was, is hem conform de condities 8 maanden pacht kwijtgescholden. De officieren van justitie, en in het bijzonder de advocaat-fiscaal, is opgedragen om, voor zover ze zijn te vinden, de pachters, dan wel hun borgen, opnieuw te dwingen om hun achterstallen over 1762, 1763 en 1764 af te lossen. Volgens de resolutie van 31 december 1765 zijn deze f 48.384,-. [fol. 1795] Om de vaart van de jonken uit Amoy en Tonkin, die voor Batavia van veel belang is, te ondersteunen, is aan de reder van de ene jonk uit de eerste plaats tegen de gewone verkoops prijs en tegen contante betaling 500 pikol tin en aan die van de andere 150 pikol tin en 10 pikol nootmuskataat geleverd. De gezagvoerder van de Tonkinse jonk betrok op dezelfde voorwaarden 100 pikol peper en 300 pikol zwavelaarde. Dit is vastgelegd in de resoluties van 14 mei, 11, 21 en 27 juni 1765. Volgt De Jonge, Opkomst XI, p. 52 r. 4v.o. – p. 53 geheel. [fol. 1797] In de geheime brief van 17 augustus 1765 uit Coromandel wordt de vermindering van de inkomsten en de verkoop van goederen te Nagapattinam toegeschreven aan de particuliere vaart naar andere plaatsen. Daarom is op 5 november besloten om het bestuur te Malakka en te Malabar te bevelen om aan particulieren slechts passen te verlenen, waarin niet in het algemeen het varen naar Coromandel, maar specifiek naar Nagapattinam wordt toegestaan. [fol. 1798] Daar kunnen zij dan passen naar andere plaatsen krijgen. Betreffende de vreemde natiën is in de generale missive van 20 oktober 1765 slechts over de lastige en arrogante concurrenten, namelijk de Engelsen, gesproken. In oktober werd van het Engelse bestuur te Benkulen met het compagnies scheepje The Diligent een brief van 28 augustus 1765 ontvangen in antwoord op de brief van 30 april 1764. Daarin stond dat de kapitein, William Scharson, was opgedragen van het Engelse kantoor Krui alle uit Lampong Samangka daarheen gevluchte lijfeigenen mee te nemen. Ze waren al eerder opgeëist, maar dat was geweigerd. Duidelijk om uitvluchten te zoeken deden de Engelsen ten eerste het verzoek om enige van hun slaven die naar Padang gevlucht zouden zijn, terug te zenden en voortaan wederzijds gevluchte slaven direct uit te leveren. [fol. 1799] Ten tweede vroegen zij om Scharson direct enige zaken te leveren waaraan ze dringend behoefte hadden. Dat het eerste verzoek niet ernstig was bleek duidelijk uit de bewering van Scharson dat Compagnies lijfeigenen veertien dagen voor zijn komst uit Krui waren gevlucht, dus ruim een jaar na het verzoek om uitlevering. Er was dus alle tijd geweest om ze te arresteren. Daar dit alles er verdacht uitzag en de late beantwoording van de brief van april 1764 onbehoorlijk was, is